

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 87/20
Luksemburg, 9 lipca 2020 r.

Wyrok w sprawie C-343/19
Verein für Konsumenteninformation / Volkswagen AG

**Producent pojazdów, które zostały niezgodnie z prawem wyposażone
w oprogramowanie manipulujące danymi, a następnie były sprzedawane w innych
państwach członkowskich, może zostać pozwany przed sądami tychże państw**

*Szkoda ponoszona przez nabywcę urzeczywistnia się bowiem w państwie członkowskim, w którym
nabywa on pojazd za cenę przewyższającą jego rzeczywistą wartość*

Verein für Konsumenteninformation (VKI), austriackie stowarzyszenie ochrony konsumentów, wytoczyło przed Landesgericht Klagenfurt (sądem krajowym w Klagenfurcie, Austria) powództwo odszkodowawcze przeciwko niemieckiemu producentowi samochodów Volkswagen w związku ze szkodami wynikającymi z zainstalowania w pojazdach nabytych przez austriackich konsumentów oprogramowania manipulującego danymi dotyczącymi emisji spalin. VKI żąda zasądzenia od Volkswagena na jego rzecz odszkodowania w wysokości 3 611 806 EUR oraz kwot dodatkowych, a także stwierdzenia, że Volkswagen ponosi odpowiedzialność za przyszłe szkody, które nie są jeszcze oznaczone co do kwoty.

W uzasadnieniu podnoszonego żądania VKI powołuje się na odpowiedzialność deliktową i quasi-deliktową Volkswagena, przywołując fakt, iż 574 konsumentów, którzy scedowali na nie swoje roszczenia na potrzeby wytoczenia powództwa w postępowaniu przed sądem krajowym, nabyło w Austrii nowe lub używane pojazdy wyposażone w silnik typu EA 189, przed poinformowaniem opinii publicznej w dniu 18 września 2015 r. o dokonywanej przez Volkswagena manipulacji danymi dotyczącymi emisji spalin.

Zdaniem VKI silniki te są wyposażone w „urządzenia ograniczające skuteczność działania”, niezgodne z prawem w świetle rozporządzenia nr 715/2007 w sprawie homologacji typu pojazdów silnikowych w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z lekkich pojazdów pasażerskich i użytkowych (Euro 5 i Euro 6)¹. Zainstalowany program komputerowy pozwala zdaniem VKI na wyświetlenie na etapie testu i pomiaru poziomu spalin nieprzekraczającego przepisanych wartości granicznych, podczas gdy w warunkach użytkowania pojazdów na drodze faktyczne emisje spalin przekraczają wielokrotnie przepisane wartości graniczne. VKI twierdzi, że jedynie dzięki temu manipulującemu danymi programowi komputerowemu Volkswagen mógł uzyskać dla pojazdów wyposażonych w silniki typu EA 189 homologację przewidzianą w prawie Unii.

Zdaniem VKI szkoda właścicieli pojazdów polega na tym, iż gdyby posiadali oni wiedzę o takich manipulacjach, to albo w ogóle nie nabyliby tych pojazdów, albo nabyliby je za cenę obniżoną o co najmniej 30%. Jako że odnośne pojazdy były od początku obciążone wadą, ich wartość rynkowa, a zatem ich cena zakupu, była znacznie niższa od ceny, która została rzeczywiście zapłacona. Owa różnica stanowi szkodę, która w przekonaniu VKI powinna zostać naprawiona.

Volkswagen, którego siedziba mieści się w Wolfsburgu (Niemcy) kwestionuje w szczególności jurysdykcję międzynarodową sądów austriackich.

¹ Rozporządzenie (WE) nr 715/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie homologacji typu pojazdów silnikowych w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z lekkich pojazdów pasażerskich i użytkowych (Euro 5 i Euro 6) oraz w sprawie dostępu do informacji dotyczących naprawy i utrzymania pojazdów (Dz.U. 2007, L 171, s. 1).

W tym kontekście Landgericht Klagenfurt (sąd krajowy w Klagenfurcie) wystąpił do Trybunału o dokonanie wykładni rozporządzenia nr 1215/2012 w sprawie jurysdykcji².

Zgodnie ze wspomnianym rozporządzeniem, jurysdykcję mają, co do zasady, sądy państwa członkowskiego miejsca zamieszkania pozwanego. Jednakże w sprawach dotyczących czynu niedozwolonego lub czynu podobnego do czynu niedozwolonego rozporządzenie to przyznaje jurysdykcję sądom miejsca, w którym szkoda się urzeczywistniła, oraz sądom miejsca wystąpienia zdarzenia powodującego powstanie tej szkody. W konsekwencji pozwany może zostać pozwany, stosownie do wyboru powoda, przed jednym z tych dwóch sądów.

W analizowanej sprawie miejsce wystąpienia zdarzenia powodującego powstanie szkody znajduje się w Niemczech, gdzie odnośne pojazdy samochodowe zostały wyposażone w oprogramowanie manipulujące danymi dotyczącymi emisji spalin. Łącznik odsyłający do tego miejsca wskazuje zatem, podobnie jak łącznik miejsca zamieszkania pozwanego, na jurysdykcję sądów niemieckich.

Landesgericht Klagenfurt powziął wątpliwość, czy w niniejszej sprawie fakt zakupu odnośnych pojazdów od sprzedawców samochodów mających siedzibę w Austrii i dostawy tych pojazdów w Austrii oznacza, że szkoda urzeczywistniła się w Austrii, co uzasadniałoby jurysdykcję sądów austriackich.

W dzisiejszym wyroku **Trybunał odpowiedział, że w przypadku gdy w danym państwie członkowskim (Niemcy) pojazdy zostały niezgodnie z prawem wyposażone przez ich producenta w oprogramowanie manipulujące danymi dotyczącymi emisji spalin, a następnie zostały nabyte od osoby trzeciej w innym państwie członkowskim (Austria), miejsce urzeczywistnienia się szkody znajduje się w tym ostatnim państwie członkowskim (Austria).**

W analizowanej sprawie szkoda podnoszona przez VKI polega na spadku wartości przedmiotowych pojazdów wynikającym z różnicy między ceną zapłaconą przez nabywcę za taki pojazd a jego rzeczywistą wartością w wyniku zainstalowania w nim oprogramowania manipulującego danymi dotyczącymi emisji spalin.

W konsekwencji, nawet jeśli pojazdy te zawierały od początku wadę związaną z zainstalowaniem w nich wspomnianego oprogramowania, należy uznać, że **podnoszona szkoda urzeczywistniła się dopiero w chwili ich zakupu za cenę przewyższającą ich rzeczywistą wartość.**

Trybunał doszedł do wniosku, że w przypadku sprzedaży pojazdów wyposażonych przez ich producenta w oprogramowanie manipulujące danymi dotyczącymi emisji spalin **szkoda, którą ponosi ostateczny nabywca, nie ma charakteru pośredniego ani też czysto majątkowego** i urzeczywistnia się w momencie zakupu owego pojazdu od osoby trzeciej.

Trybunał zauważył ponadto, że producent samochodu mający siedzibę w jednym państwie członkowskim, dokonujący niezgodnych z prawem manipulacji w odniesieniu do samochodów sprzedawanych w innych państwach członkowskich, może racjonalnie przewidzieć, że zostanie pozwany przed sądami tych państw członkowskich.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. 2012, L 351, s. 1).